

Nr 1 2012

KUSTPOSTEN

— *Organ för KA 2:s Kamratförening* —

KUSTPOSTEN

Organ för KA 2:s Kamratförening

Nr 1 2012 årgång 74

Utges av KA 2:s Kamratförening

Ansvarig utgivare: Peter Glimvall

Redaktionskommitté: Kent Alritzson,
Ulf Sejlert, Jan-Åke Samuelsson,
Gustav Karlsson

Layout: DAG ÅSHAGE
telefon: 0455-482 18

Kamratföreningen styrelse

Ordförande: Peter Glimvall
Vice ordförande: Kent Alritzson
Sekreterare: Kent Alritzson
Vice sekreterare: Yvonne Wirbrand
Kassör: Sune Persberg
Ledamot: Göran Göransson
Suppleanter: Olle Melin
Erling Holmberg
Klubbmästare: Lars Iger
(adjungerad till styrelsen)

Kamratföreningens utbud av KA-produkter

Kavajmärke	80:-
Medlemsnål	45:-
Slips KA 2	50:-
Slips KA	50:-
Livrem	120:-
Manchettknappar KA	150:-
KA 2 Idrotthistoria, Nattlig patrullorientering	30:-
Eskil Nyström och Marinens Hemvärnsmusikkår Kassett	60:-
Vykort Kungsholms fort (4 st)	10:-
Vykort Rosenholm (3 st)	10:-
CD Karlskrona Kustartilleriregemente	100:-

Ring kassören Sune Persberg för beställning
telefon 0455-274 56

Varorna levereras, när betalning skett.

Om varorna skickas tillkommer porto minst 20 kronor.

Postgiro: 98067 -2

Bankgiro: 5584-9483

Omslagsbild:

Hans Assarsson med fana under parentationen på Årsmötet
Foto Lennart Lindquist

Kamratföreningens adress

KA 2:s Kamratförening
Box 527
371 23 KARLSKRONA
Telefon: 0455 - 866 22 (v sekr)
Postgiro: 9 80 67 - 2
Bankgiro: 5584-9483
Medlemsavgift: 125 kronor

Bildhäfte om KA 2

förläggningsplatser

Häftet kostar 60 kr och vill Du ha det
hemskickat tillkommer porto om 10
kronor. Du kan beställa genom att sätta
in 70 kr på postgiro 97 05 88-0

Gräsvik och dess historia

Boken kostar
60 kronor plus porto

Befästningspark Karlskrona

Boken kostar
50 kronor plus porto

KA 2-boken

kostar 100 kronor
plus porto
60 kronor

KA2-kamrater

Då har vi lagt vårt 75:e jubileumsår till handlingarna, och är nu i uppstarten av det 76:e året i kamratskapets tecken. Men även detta år infinner sig ett jubileum, och det är vår gemensamma tidning Kustposten som i år fyller 75! Det skall vi uppmärksamma i samband med att den tryckta tidningen kommer ut lagom till julfirandet. Personligen beklagar jag att vi med hänsyn till föreningens ekonomi ej har möjlighet att ge ut samtliga tidningar i tryckt format. Som ni säkert vet har Försvarsmakten ett centralt fattat beslut att inga lokala förbandstidningar skall få ekonomiskt stöd och därmed ej heller kunna ges ut. Och detta beslut spiller naturligtvis även över på kamratföreningstidningarna. Men jag hoppas att vi trots detta skall kunna hålla fanan högt, med två digitala och en tryckt tidning om året!

2012 kommer att bli ännu ett år då Försvarsmakten står inför stora utmaningar. Under året skall all personal, civil och militär, matchas mot fastställda befattningar inom Försvarsmakten. Som stöd för detta arbete skall alla skriva egna "CV" och fylla i en kompetensmatris avseende egen utbildning och färdighet. Detta skall sedan stämmas av mot de befattningar som HKV fastställer och förhoppningsvis skall det sluta med att "rätt man hamnar på rätt plats". Vad som är rätt i detta fall bestäms utifrån organisationens krav och behov, och inte utifrån den enskildes önskemål. Innebörden av detta är att flera kommer att erbjudas arbete på andra befattningar och/eller på andra orter än där man idag utövar sitt värv. Som ni förstår är det många av oss som idag fortfarande är i tjänst som går omkring med en viss oroskänsla i magen. Marinbaschefen kommendör Håkan Magnusson beskrev processen bildligt på följande sätt: *All personal går inledningsvis ut och ställer upp på kaserngården och avvaktar omstruktureringen. Därefter erbjuds var och en ett nytt jobb och slutligen söker den enskilde upp den plats och den befattning man erbjudits och tackat ja till.* Detta är en enkel beskrivning av förloppet, och det kommer att ske under innevarande år så att Försvarsmakten till årsskiftet kan inta "Basorganisation 13".

I dagarna meddelades också att Försvarsminister Sven Tolgfors begärt och beviljats avsked från befattningen som statsråd och chef för Försvarsdepartementet. När detta skrivs är fortfarande ingen ny försvarsminister tillsatt, utan uppgifterna löses tillika av infrastrukturministern intill dess att Statsministern utsett en ny försvarsminister. Som vanligt i dessa sammanhang kommer spekulationerna igång om vem som kommer att

få förtroendet att inom regeringen svara för en av statens absoluta huvuduppgifter, nämligen den om Rikets försvar. Två för oss KA 2-kamrater intressanta namn nämnes, nämligen dels Karin Enström, kapten i Amfibiekåren, och dels riksdagsledamoten från Blekinge Annicka Engblom, med ett förflutet såväl i Marinen som inom FRA. När ni läser detta i vår digitala tidning är förhoppningsvis den nye/nya försvarsministern tillsatt och har påbörjat sitt arbete.

Kamrater, avslutningsvis önskar jag er alla en skön och förhoppningsvis varm och solig vår som preludium till en blomstrande sommar. Och har ni möjlighet så hoppas jag att ni sluter upp på vår årliga vårresa.

Peter Glimvall

Salut med 42 skott från Kungshall för arvprinsessan Estelle!

Den 23 februari födde Sveriges Kronprinsessa Victoria en dotter, och därmed hade också en ny tronföljare i Konungariket Sverige sett dagens ljus för första gången, arvprinsessan Estelle.

Enligt traditionen sköts samma dag dubbel salut, d v s 2 gånger 21 skott, från salutstationen på Skeppsholmen i Stockholm. Men det var många svenskar ute i landet som trodde att även övriga salutstationer skulle avge salut denna dag. Men så är det inte. Likaledes traditionsenligt skjuts salut från övriga stationer dagen efter det att en tronföljare är född och omedelbart efter tacksägelsegudstjänsten.

Det var alltså först den 24 februari som fyra pjäser på

Kungshall tillsammans sköt 42 skott, och kanonmullret fortplantades sig över Örlogsstaden och krutröken strök över Stumholmen och vidare ut över den glittrande fjärden. Ett 100-tal åskådare hade samlats för att följa denna historiska händelse, och dagen bjöd följdriktigt på ”Kungaväder”, sol och knallblå himmel. De som stod för saluten var officerare och manskap ur Marinbasens Bas skyddskompani under ledning av kompanichefen kapten Magnus Persson. Kompaniet låg sedan några veckor tillbaka i ”högsta salutberedskap”, och nu var äntligen väntan över: En arvprinsessa är född och Sveriges tronföljare är därmed säkrad för överskådlig tid.

Peter Glimvall

Lt Benny Larsson visar, instruerar och övar – övar – övar! Foto: Håkan Jönsson

Salutbemanningen ur Marinbasens Basskyddskompani förövar på Kungshall. Foto: Håkan Jönsson

Giv fyr med 42 skott! Foto: Håkan Jönsson

Hedersvakt och officersfanvakt uppställd på Paradplatsen i Örlogshamnen. **Foto:** Carolina Lorentzson

”Åt vänster – Se!”

Besök från Singapore till Marinbasen och Karlskrona hör inte direkt till ovanligheten numera. Faktum är att under 2011 besöktes Örlogshamnen vid tre tillfällen av höga företrädare för Singapores försvarsmakt. Sista besöket under 2011 genomfördes i september och det var den nye marinchefen, Konteramiral Ng Chee Peng, som tidigt morgonen den 14 september anlände till Marinbasen tillsammans med vår egen marininspektör, konteramiral Jan Thörnqvist, och som togs emot av Marinbaschefen, kommandör Håkan Magnusson, med sedvanliga hedersbetygelser. På paradplatsen var en hedersvakt ur den Marina Insats och Utbildningsbataljonen (MIB) under ledning av 1.sergeant Marcus Olsson uppställd tillsammans med en officersfanvakt med Marinbasens tretungade örlogsflagga och traditionsfanan, KA 2 regementsfana.

Hedersvakten och officersfanvakten sattes ordentligt på prov av Marininspektören, då denne hänvisade konteramiral Ng att inspektera från förbandets vänsterflygel istället för som brukligt från

fanvakten på högerflygeln. Men rådigt ingrep 1.sergeant Marcus Olsson och kommenderade istället truppen ”Åt vänster – Se” i stället för det inövade ”Åt höger – Se”.

Peter Glimvall

”Åt höger – Se” övas in av truppen. **Foto:** Carolina Lorentzson

Konteramiral Ng hänvisas av Marininspektören att inspektera Hedersvaktens från vänsterflygeln. Marinbaschefen och vaktchefen gör en improviserad helomvändning för att komma i rätt position. **Foto:** Carolina Lorentzson

Fanvaktens inspekteras avslutningsvis av konteramiral Ng och Marininspektören Jan Thörnqvist. **Foto:** Carolina Lorentzson

Besök av Belgiens marinchef

Belgiens Marinchef konteramiral Michel Hofman med en smärre delegation besökte Karlskrona och Marinbasen den 23 februari, samma dag som vår arvprinsessa Estelle föddes. Syftet med besöket var att den Belgiske CM och hans delegation skulle få en orientering om Marinens verksamhet i garnisonen samt möjlighet att besöka några av Marinens fartyg.

Som vanligt vid denna typ av officiella besök, mottogs

amiral Hofman av vår Marininspektör, konteramiral Jan Thörnqvist och Marinbaschefen kommendör Håkan Magnusson. Tillsammans inspekterade de i samband med ankomsten till Marinbasen en Stor fanvakt ur Bassyddskompaniet uppställd på Lindholmen under ledning av löjtnant Oscar Netterström.

Peter Glimvall

Amiral Hofman hälsas välkommen av kommendör Magnusson vid ankomsten till Marinbasen.

Stor fanvakt uppställd på Lindholmen under ledning av löjtnant Oscar Netterström.

Marininspektören, Belgiens Marinchef och Marinbaschefen hälsar på flaggan.

**Foto: Håkan Jönsson och
Carolina Lorentzson-Nilsson**

Inspektion av Fanvakten (denna gång från rätt håll!)

Minns du den tiden? Jag minns den som igår!

Vilken tid och varför? Jo min militära tid och därför att reptilhjärnan nu är större än storhjärnan, hur stor den nu har varit, allt enligt de lärde. Det får i alla fall till följd att man minns det som ägde rum långt tillbaka i tiden - bäst. Min "muck" börjar kännas - "för längesedan", varför jag skyndar mig, medan jag överhuvudtaget minns, att berätta om än det ena än det andra från den tid jag ännu bar uniform.

Den bästa tid är naturligtvis nu, men militärlivet var sannerligen inte dåligt. Snarare tvärtom - väldigt bra och ytterst omväxlande. Jag tror att det var för mig som för så många andra, tillfälligheter som blev styrande för yrkesvalet. Ingen i min släkt har någonsin varit yrkesmilitär, så några traditioner att leva upp till fanns inte och något kall kände jag inte av.

Mitt första minne av militär karaktär, är åsynen av tre resliga morbröder i arméns vadmalsuniform m/39 med marschkängor och damasker samt den speciella doften. De låg nämligen inkallade långa tider under beredskapstiden i början på 1940-talet.

Född på Ljungby lasarett 1942, men mitt första levnadsår tillbringade jag på en ö utanför Oskarshamn. Därefter kom jag till det jag kallar, min hembygd, en liten by i Torsås socken Södra Möre. Självklart är detta, trots all min minneskapitet, inget jag kommer ihåg utan vad jag fått mig berättat. Här gick jag i folkskola där småskolan (1 och 2) satt i en sal och storskolan (3-7) i en annan sal. Det var på folkskollärartiden och det fanns ingen ände på vad man fick lära sig. Därefter fortsatte jag på samrealskolan i Torsås, där man fick lära än mer.

Och här förstår ni - dök det plötsligt en dag upp en rekryteringsofficer från dåvarande krigsmakten, jag tror han kom från I 11. Det var fjärde året på skolan och vi närmade ju oss mönstringsålder. Nu hör det till saken att två år innan detta inträffar, hade jag efter påtryckningar från en kamrat, iklätt mig uniform och deltagit i ett FBU-läger i Köpingsvik på Öland. Det var trevliga två veckor med solsken och bad. Vi fick en hel del

Militär utbildning till livs men jag kan inte påminna mig att vi fick skjuta. I varje fall inte skarpt, vilket vi gärna hade önskat eftersom vi på hemmaplan i skolans regi faktiskt hade fått pröva på skolskjutning med gevär m/96.

Däremot hade vi många radioövningar och noggrann inläring hur m-blanketten skulle fyllas i och hur man formulerade sig. Någoting så krångligt hade jag aldrig varit med om tidigare och sergentens förklaringar var inte de bästa. Sanningen att säga låg dessa mina kunskaper mig till last när jag sedermera kom till 1.batt KA2.

Sjutton år gammal kallades jag till mönstring i bataljon Ankarstjärnas lokaler i Karlskrona, oktober månad 1959. Alla vet ju hur man där mättes, vägdes och mönstrades in på bara kroppen och fick svara på en mängd frågor för att bevisa att man har förståndet i behåll. Några "stolpskott" skulle aldrig få passera.

Med Karlskrona var jag väl bevärdad eftersom mor min och flera andra släktingar bodde där. Av någon anledning hade hon bestämt sig för att jag skulle bli soldat (I-elev) på KA2. Hon hade övertalat någon hög potentat på regementet att så skulle ske.

Jag som inte var särskilt kraftigt byggd, var ändå härdad av allt möjligt kroppsarbete med "ungdomslön", hos krävande odalmän och inskrivningsbefälet var redo med den vanliga domen - I 11. Av det blev inget då han hindrades av något slags dokument. Istället lät han med besviken min, meddela att jag tilldelats KA2, inryckning 24 november samma år. Han gav mig en bunt dokument som om det varit en frisedel.

Jag lämnade lokalen och gick med lätta steg ut genom högvakten i dåvarande Marinkommandot, förbi klockstapelsparken upp mot staden. Halv om halvt vuxen och redan som jag tyckte, iklädd uniform med röda mattor och båtmössa. Något nytt var på gång!

Om morgonen den 24 november, i Torsås, steg jag och en två år äldre kamrat från samma by, på tåget eller om det var rälsbussen, mot Karlskrona, för att rycka in till 1.tjänstgöring vid 2. Batteriet KA2 - Gräsvik. Något bleka om nosen men förvåntansfulla, samspråkade vi glatt med varandra, men ju närmare Bergåsa station vi kom, ju fåordigare blev vi.

Vad som sedan hände tänker jag berätta om vid ett senare tillfälle. Alltså precis som i min ungdoms serietidningar-
Fortsättning följer nästa nr.

Bengt-G Lexhagen

Årsmötet

Den 22 februari hade ca 45 medlemmar mött upp på Frimurarelogen för att avhålla årsmöte.

Ordföranden Peter Glimvall hälsade deltagarna välkomna. Därefter förklarades det 76.årsmötet öppnat.

KA 2 – oktetten framförde marschen KA 2 Kamrater en marsch skriven av Kjell Rosell år 1986 tillägnad Överste Roland Hultgren.

Ordföranden framförde välgångshälsningar från Hans Majestät Konungen, överste Roland Hultgren, överste Göran Boijesen samt från hedersmedlemmen Gustav Karlsson. Sekreteraren framförde hälsning från medlemmarna John-Erik Johnson och Bert Svensson.

Därefter genomfördes parentation över de medlemmar som under det gångna året avlidit. Årsmötet hedrade de med en tyst minut, och tackade de för god vakt och god kamratskap. Stadgeenliga val genomfördes, och styrelsens sammansättning det kommande året kommer att se ut som följande. Ordförande Peter Glimvall, vice ordförande och sekreterare Kent Alritzson, vice sekreterare Yvonne Wirbrand, kassör Sune Persberg, ledamot Göran Göransson, suppleanter Olle Melin och Erling Holmberg.

Ordföranden Peter Glimvall tackade mötesdeltagarna för förtroendet, och för visat intresse och medverkan, samt styrelseledamöter, klubbmästare och övriga funktionärer för väl utfört arbete under det gångna året. Och förklarade därefter sammanträdet avslutat.

Efter att årsmötet avslutats avnjöts en god middag i Frimurarelogens vackra lokaler.

God stämning rådde bland deltagarna och många gamla minnen dryftades bland medlemmarna.

Kent Alritzson

Medlemmarna börja samlas Foto Kent Alritzson

KA 2 Oktetten spelade under samlingen Foto Kent Alritzson

Elsa Säfström, Inger-Maj Gustavsson, Kajsa Larsson, några av föreningens damer Foto Kent Alritzson

Årsmötet

*Gunnar Antonsson föreningens
äldsta medlem anländer
Foto Kent Alritzson*

*Yvonne och Krister Wiktorsson årsmötet läser igenom årsmöteshandlingarna
Foto Lennart Lindquist*

*Sekreteraren och ordföranden har satt igång årsmötet
läser igenom årsmöteshandlingarna Foto Lennart Lindquist*

*Lars Larsson och Lennart Lindquist i glatt
samspråk Foto Kent Alritzson*

*Olle Melin, Kjell Lodenius, Peter Glimvall
under middagen och i bakgrunden
Lars Iger Foto Kent Alritzson*

KA 2-oktetten lever än

I samband med KA 2 Kamratförenings februari-möte i februari 1981, hade gamle KA 2-musikern, Birger Lundberg, samlat ihop några spelande KA 2-are, f.d. medlemmar i musikkåren och några amatörer. Detta var starten till det, som snart döptes till KA 2-oktetten.

Sedan dess har oktetten spelat i olika sammanhang och de flesta spelningarna gjordes fram till år 2000 med regementet KA 2 som beställare. Men många andra såväl inom som utom försvarsmakten har genom åren lyssnat till oktetten. Vi har spelat i Stockholm, på Gotland, på Öland och i Skåne, men i huvudsak har spelningarna genomförts i Blekinge.

Oktetten spelar med en sammansättning, som den KA 2 musikkår hade åren 1925 – 1936. Då bestod musikkåren av endast 10 man. Vi spelar också i uniformer motsvarande de, som KA 2 musikkår hade under nämnda period.

I dag består KA 2-oktetten av 9 man. Egentligen borde vi varit 10, men vi saknar f.n. en flöjtist. Men det funkar bra ändå, eftersom ”hovleverantören” av arrangemang, framlidne KA 2-musikern Eskil Nyström, anpassade arrangemangen efter aktuell instrumentbesättning.

Hur kan en oktett då bestå av 10 man. Jo, ursprungligen var man nio, d.v.s. åtta skrivna stämmor för blåsare och en nionde, som var trumslagare. I militära sammanhang uppstod då behov av en trumpetare, med hänsyn till behovet av signalgivning vid ceremonier och marscher och på så sätt tillkom den tionde musikanten.

En tradition under KA 2-tiden var, att i samband med inryckningar spegla en dag på regementet illustrerad av typisk musik. Detta var ett bra sätt att informera soldaterna om regementets traditioner.

I dag spelar KA 2-oktetten, förutom i samband med Kamratförenings möten, på vårdhem, för pensionärsföreningar m.m. En tradition, som nu är cirka 20 år gammal, är att spela på Lövmaknaden i samband med den gammaldags marknad, som genomförs på Amiralitets-slätten.

Oktetten har tillgång till KA 2 musikkårs gamla notarkiv, men har också tillgång till många andra arrangemang, där flertalet är gjorda av ovan nämnde Eskil Nyström. Han var otroligt produktiv och hans arrangemang är alltid välklingande.

Av den ursprungliga oktetten från 1981 återstår idag Lars-Olof Boström och Olle Melin. Leif Olsson tillkom senare under 1981 och efter några års uppehåll är han tillbaka igen.

Traditionen att endas spela med f.d. KA 2-are har fått stå tillbaka, genom att de finns inga nya att rekrytera. Här får vi ta hjälp av flottan, då tre av oktettens medlemmar har en bakgrund där.

Under de 31 år, som oktetten funnits, har cirka 35 musiker någon gång spelat i KA 2-oktetten

Olle Melin

KA 2-oktetten 2012

Främre raden vrån vänster: Leif Olsson, b-kornett, Björn Landenstad, esskornett och kapellmästare, Gösta Hagberg, klarinett, Åke Karlsson, klarinett

Bakre raden från vänster: Lars-Göran Ekwurtzel, tenorbasun, Gösta Linge, tenorbasun, Lars-Olof Boström, valthorn, Anders Ryderfors, bastuba och Olle Melin, trummor

KA2 Muldivision Intressenter

Julhälsning.

Föreningen genomförde den 15 december sin traditionsenliga julhälsning i föreningslokalen på Skönstavik. Ett 25 tal medlemmar slöt upp och fick ta del av klubbmästarens jultallrik samt en stunds gemenskap med gamla minnen och goda skratt.

Några bilder från Skönstavik och deltagande medlemmar.

Föreningslokalen på Skönstavik

Klubbmästaren Ingvar Smedberg förbereder jultallrikar till våra medlemmar.

Leif Breidemar hjälper Ingvar i köket.

Resultatet av Ingvars och Leifs arbete med jultallriken.

Smaklig måltid

Lite bilder på deltagande medlemmar.

Rolf Wellbring och Ingvar Ronnefalk samtalar om livet på Muldivisionen

Lars Hidling , Lennart Avendal och Ingvar Smedberg

Börje Alpped, Leif Breidemar och Jörgen Somehagen

Föreningen ålderman Ture Larsson och Per Anglert

Föreningen framför ett stort tack till Klubbmästaren för en delikat måltid.

Från vänster Boris Höjer, Jan-Åke Samuelsson, Erling Holmberg och Jan-Olof Pettersson

*Kungsholms fort
Som vi vill minnas den goda tiden.*

KA2 Muldivision Intressenter

2011-10-14

Verksamhetsplan 2012

Senaste uppdatering : 2011-10-14

	12/1 Torsdag	1500- 1900	Månadsträff på SAGA.
	2/2 Torsdag	1500- 1900	Månadsträff på SAGA
	1/3 Torsdag	1500- 1900	Månadsträff på SAGA med Ärtsoppa.
	5/4 Torsdag	1500- 1900	Månadsträff på SAGA.
	14/4 Lördag	1200- 1600	Arbetsdag på SAGA.
	3/5 Torsdag	1500- 1900	Månadsträff på SAGA. Ev. besök på F17
	7/6 Torsdag	1500- 1900	Månadsträff på SAGA.
	5/7 Torsdag	1500- 1900	Månadsträff på SAGA.
	2/8 Torsdag	1500- 1900	Månadsträff på SAGA.
	6/9 Torsdag	1500- 1900	Månadsträff på SAGA.
	4/10 Torsdag		Månadsträffen inställd och genomförs lördagen 6/10.
	6/10 Lördag	1300-	Årsmöte.
	1/11 Torsdag	1500- 1900	Månadsträff på SAGA.
	6/12 Torsdag	1500- 1900	Månadsträff på SAGA.
	13/12 Torsdag	1600-	Julhälsning på SAGA.

Gunnar Medemyr
Ordförande
i
KA2 Muldivision Intressenter

Svenska sjöminor under 200 år.

En sammanställning över två sekel

Carl Gustav Fransén 2004-11-23

5. Sjunkminor

Medel föder motmedel! I början av 1900-talet blev ubåtar ett allt större hot, vilket fick till följd att sjunkminor började konstrueras. Detta vapen kom inledningsvis att benämnas på ett flertal olika sätt; vattenbomber, djupbomber, sjunkminor, sjunkbomber.

De första konstruktionerna kom 1917 och 1918, enligt Minklubbsprotokoll från den 11. januari 1949. Tyvärr har det inte gått att återfinna dessa konstruktioner i Krigsarkivet. Båda bomberna hade en laddning på 35 kg. Den ena typen djupreglerades med en flottör med en ställlina, vars längd enkelt kunde ställas in. När linan stramades upp på inställt djup, skedde avfyrningen. Den andra bombens avfyrning skedde genom anslag mot ett mål. Om målet missades, så avfyrades bomben på inställt djup via en hydrostat.

Det var segt i portföret för sjunkbombarna! Sjunkmina M/20 (konstruktionen ej återfunnen) provades av KMF, som med hänvisning till erfarenheterna från VK I föreslog en anskaffning av 172 st. Statsrådet tillstyrkte, dock med ett mindre antal. Riksdagen av-slog! År 1921 gjordes en ny framställning om anskaffning av sjunkmina M/21 och med hänvisning till att flottan inte disponerade ett enda vapen mot ubåtar! Utfallet av riksdagsbeslutet denna gång har inte granskats, men kanske började man inse realiteter, för nästa sjunkmina blev ett rejält steg uppåt i laddningsstorlek. Det var 100 kg sjunkmina M/24, som infördes. Grunden till denna mina var en konstruktion från firma Vickers i England. Från en skadad engelsk jagare i svensk hamn tillvaratogs en sådan sjunkmina. Efter diverse försök och ändringar blev detta så småningom M/24. År 1927 förefaller vara det år då man i marinen slutligen gick över till benämningen sjunkbomb. Chefen för marinen hade föreslagit denna ändring, men KMF avstyrkte med motivering att sjunkmina var så inarbetat i alla bestämmelser, beskrivningar och redovisningar att det skulle vara alldeles för omfattande att ändra benämningen. Den beskrivning på M/24 som kom ut 1927 hade titel Sjunkbomb M/24 (men i texten talades om sjunkmina!). Motala verkstad fortsatte dock att behålla Djupbomb för sina produkter.

I och med att tunga sjunkbomber började införas, uppstod det problemet att små fartyg inte hann undan detonationstrycket när de fällde bomben. Av minklubbsprotokoll från 1925 framgår att det fördes en diskussion om att dessa fartyg i stället borde ha bogserminor. Diskussionen synes dock ha ebbat ut under 1926. I varje fall blev det inget av med nya bogserminor.

Marindirektör Johansson vid KMF:Minbyrå hade i slutet av 1920-talet för Motala Verkstad räkning konstruerat en ny sjunkbomb med en mekanism som innebar att den är utbalanserad så att den är okänslig för stötar i alla riktningar. Denna sjunkbomb lanserades internationellt av Motala Verkstad som "135 kg djupbomb". Även en mörsare konstruerades, varmed bomben kunde skjutas ut som en projektil. Bomben testades av Stockholms Örlogsvarv, som 1929 lämnade ett intyg på dess förträfflighet. Marinförvaltningen köpte tillverkningsrätten till bomben av mdir Johansson för tillverkning vid egna verkstäder. Marinens benämning blev Sjunkbomb M/33. Den kom att tillverkas i ett flertal varianter, men grunden var en bomb med 105 kg trotylladdning. Dock med ett undantag: Norge hade beställt 200 exemplar av "exportvarianten" på 135 kg från Motala Verkstad. Men i augusti 1940 gick en skrivelse till Motala verkstad avseende export till Norge med innehåll "*Det är regeringens avsikt att beslagta de norska sjunkbombarna, varför dessa inte får exporteras!*" 100 stycken av bomberna kunde säljas vidare till annat land. Resterande bomber tillfördes marinen som Sjb M/33N efter viss "försvenskning".

När VK II började, påbörjades också en omfattande tillverkning av sjunkbomb M/33. Krigsmånadsbehovet var mycket stort, ungefär 1 000 (!) bomber, men produktionskapaciteten för landet gick i taket vid 400 bomber per månad. Över 10 000 bomber M/33 tillverkades under VK II.

För att i någon mån råda bot på den inledande bristen på sjunkbomber, beställdes från USA 1 000 stycken av typ Navy Mark 3 för 650 000 kronor. Men sedan USA tvingats in i kriget, belades även dessa bomber med exportförbud (jfr norska bomberna ovan) och någon leverans kom aldrig till stånd. Här kom det svenska köpet av de 100 norska bomberna in som en liten delkompensation. I samband med inköp av fartyg från Italien, medföljde också ett antal italienska sjunkbomber – 319 stycken med 50 kg laddning och 44 stycken med 100 kg.

Eftersom taket var nått vad avser produktion av tunga sjunkbomber, lanserades från Marinstaben 1941 idén att tillverka små bomber med 2-5 kg laddning för att simulera sjunkbombeanfall. Tanken var att det från en ubåt var svårt att avgöra storleken på bomberna vid en insats och att man därmed skulle kunna skrämma – inte skada – ubåten. I ett yttrande från Chefen för kustflottan till Chefen för marinen i oktober 1941, framfördes att denna typ av små bomber ej var användbar för avsett ändamål. Däremot föreslogs en något större bomb med cirka 20 kg laddning och ett fast detonationsdjup, motsvarande ubåtens periskopdjup. Detta blev grunden till 10 kg Sjb M/42 och 20 kg M/43 samt 26 kg Sjb M/45, vilken hade droppform för snabbare sjunkhastighet. Sjb M/45 skulle vara raketdriven med räckvidd 100-200 meter. År 1948 ifrågasatte dock KMF värdet av dessa bomber och föreslog att raketutvecklingen skulle avbrytas. Samtidigt anmälde KMF att man i stället konstruerat en 100 kg sjunkbomb med vrid- och eleverbar kastare med en skottvidd upp till 250 meter. Härmed inleddes en utveckling som så småningom ledde fram till anskaffning av Squid och Bofors AU-raketpjäs för fregatter och jagare.

Med införande av helikoptrar i marinen fick man en bra plattform för ubåtsjakt. De lätta helikoptrarna fick i slutet av 1960-talet Sjunkbomb 11 och de tunga tillfördes Sjb 51 (de tunga hkp kunde även fälla Sjb 11). Sjb M/33 anpassades för helikopterfällning under en period. Det unika med Sjb 51 var att den försågs med zonströr, som innebar att bomben fick en avsevärt större träffzon.

Under 1980-talet tog utnyttjandet av sjunkbomber fart igen i och med den omfattande skarpa ubåtsjakt som genomfördes på grund av främmande undervattensverksamhet i våra vatten. Det konstaterades främmande ubåtar och miniubåtar inne i våra skärgårdsområden! Det enda vapensystem, som fanns att tillgå för ubåtsjakt var då sjunkbomber, i princip modell VK II. Förbättrade torpeder för ubåtsjakt inomskärs togs fram, men det var naturligtvis inte gjort i en handvändning. Likaså moderniserades AU-granatsystemet. Sjunkbomberna modifierades med nya elektroniska tändare för att kunna utnyttjas på extremt små vattendjup. Gamla Sjb 45 fick en pånyttfödelse genom att utrustas med arméns tidtändare för hamnmineringar. Denna tändare råkade ha exakt samma diameter som Sjb 45 och kunde lätt anpassas till bomben. Därmed uppfylldes ett av Chefen för marinen anmält behov inom loppet av två dagar mitt under en pågående skarp ubåtskyddsverksamhet i Karlskrona skärgård! Nu väntade FMV bara på en beställning från CM på ett antal Sjb 45 med undervattenständare, UVT 06. Men icke kom någon sådan beställning! Likaså hade CM gett FMV i uppdrag att ta fram en sjunkbombkastare till patrullbåtarna. Med FOA's hjälp hade man kommit fram till hur ett optimalt sjunkbombfält skulle se ut. På kort tid tog FMV fram en kastare, som benämndes "slangbellan". Bomberna låg i ett ställ, omgivna av en sinnrik konstruktion av vajer,

som med hjälp av hydraulik sträcktes upp och därmed slungade i väg bomben. En prototyputrustning med sex kastare togs fram och monterades på en patrullbåt med gott resultat. Därmed var det klart för serieproduktion av detta nya vapensystem. Men icke heller i detta fall kom det någon beställning från CM. Det finns fler exempel på hur man under 1980-talet, nästan under krigsliknande förhållanden, skyndsamt tog fram ny materiel för förbättrande av utnyttjandet av sjunkbomber, men där fortsättningen rann ut i sanden. Ett intressant projekt var den "målsökande sjunkbomben". Sjb 33 kunde utrustas med en sonar, kopplad till styrfenor, som fick bomben att i sitt fall i vattnet styra mot målet. Modellprov visade att detta skulle fungera. Bomben skulle därvid täcka en avsevärt större vattenvolym under sitt fall. Den fortsatta utvecklingen ansågs dock för dyr och pengarna satsades i stället på vidareutveckling av ubåtsjakttorped. Tekniken som sådan kom emellertid att utnyttjas i ett projekt för målsökande AU-granat, som påbörjades under 1990-talet. Avsikten är att förse det nya korvettprojektet typ Visby med denna granat.

Ombord på nästan alla fartyg – även kustartilleriets – blev det en enorm ökning av utnyttjandet av sjunkbomber under ubåtsskyddsverksamheten. Även helikoptrarna fällde sjunkbomber som aldrig förr. Sjunkbomber fälldes skarpt under nästan alla incidenter. Däremellan bedrevs en omfattande övningsverksamhet. Marinkommandona var tvungna att avdela särskild personal från minavdelningarna för att på heltid ägna sig åt klargöringar och översyner av sjunkbomber. Men ute på förbanden var förtroendet för bomberna inte det bästa. Många klickar inträffade. Från marinkommandona skickades specialister ut för att undersöka varför det inte alltid gick så bra. Det visade sig att de flesta klickarna berodde på felaktigheter i hanterandet. När personalen kommit över sin ringrostighet, blev utfallet mycket bra. Gamla Sjb 33 visade sig ha en funktionssannolikhet på 97 %, registrerat över 100-tals fällningar. Samma glada siffror gällde förvisso inte Sjb 51 – helikopterbomben med zonrör. Förutom rena hanteringsfelaktigheter, så var den tekniska funktionen inte godtagbar, men även detta rättades till efter konstruktionsmodifieringar och provfällningar.

Försvarets Materielverk har från 1970-talets början ställt upprepade frågor till Marinstaben om den fortsatta utvecklingen av sjunkbomber. Vad skall bort, vad skall ersättas, vad skall tas fram för framtiden? Och fortfarande saknas en plan för den tekniska omsättningen av sjunkbomber. När vi går in i 2000-talet, så är sjunkbomber ända från före VK II fortfarande ett operativt vapensystem! Men de smäller säkert lika bra om ytterligare 100 år!

Bygget av den nya ubåtshallen vid Marinmuseum har startat

När detta läses, har första spadtaget för den nya ubåtshallen på Stumholmen tagits. Det skedde den 23 februari.

Efter många turer är det nu klart, att Marinmuseum får en världsattraktion i form av en ny ubåtshall på Stumholmen. Hallen ska inrymma Sveriges första ubåt, Hajen, från 1904 och ubåten Neptun, en av landets ubåtar under det kalla kriget, byggd 1979-1980.

– Det kommer att bli ett mycket spännande och ovanligt museum, säger Robert Olsson, som är överintendent för Statens maritima museer, där Marinmuseum ingår.

– Förutom att kunna uppleva båda dessa ubåtar inomhus i en fantastisk häftig byggnad ska det också vara möjligt att gå ombord HMS Neptun och ta del av en riktig ubåt från kalla kriget. Tillsammans med moderna utställningar, ljud och ljusspel är det tänkt att skapa en museiattraktion i världsklass, förklarar Marinmuseums chef Richard Bauer.

Enligt museichefen är projektet inte bara en framgång för Marinmuseum utan också för regionen och

turistnäringen. Han menar att det framförallt kommer att märkas lokalt, men att Sverige som helhet också vinner på den här sortens satsningar.

– Tack vare ett starkt stöd både regionalt och nationellt har vi kunnat göra verklighet av denna idé. Jag vill tacka alla som har hjälpt till och stöttat oss i arbetet så här långt, säger Richard Bauer.

Hallbygget är nu i full gång, Hajen har tillfälligt flyttats och Neptun har bogserats från Kolkajen på Lindholmen till en docka på Karlskronavarvet, där hon nu ska saneras, innan det slutliga lyftet till den nya hallen.

Ubåtshallen beräknas vara färdig för visning sommaren 2014.

Ubåten Neptun byggdes tillsammans med två systerfartyg, Näcken och Najad, vid Kockums i Malmö och Karlskronavarvet. I Karlskrona byggdes för- och akterskeppen och på Kockums byggdes mittpartiet och vid Kockums utfördes också sammanfogningen.

Ubåtarna Neptun och Najad ut rangerades 1988. Samma år förlängdes Näcken med 8 meter och hon blev den första svenska ubåten, som

utrustades med ett luftberoende stirlingsmaskinsystem, ett system som därefter blev standard på våra svenska ubåtar. Hon såldes till Danmark 2001 och fick namnet *Kronborg*, men redan några år senare lades det danska ubåtsvapnet ner och Näcken återköptes av Karlskronavarvet och där finns hon numera.

FAKTA HMS NEPTUN

Sjösatt 1978

Byggd på Kockumsvarvet i Malmö och Karlskrona

49,5 meter lång, 11 meter hög,

5,7 meter bred, vikt 1 150 ton

Fart 12 knop, u-läge 20 knop

Dykdjup 300 meter

Bestyckad med 12 torpeder och

8 torpedrör

19 mans besättning

FAKTA HAJEN I

Svenska flottans första ubåt

Byggd på Stockholms Örlogsvärf

Sjösatt 1904

23,4 meter lång, 3,64 meter bred, vikt 127 ton

Fart 9,5 knop, u-läge 6,5 knop

Dykdjup 30 meter

Bestyckad med tre torpeder och ett torpedrör

18 mans besättning

Ubåtsklubben Hajen – en viktig aktör i sammanhanget

I samband med ubåtsvapnets ett-hundraårsjubileum 2004 bildades i maj samma år Ubåtsklubben Hajen i Karlskrona. Klubben har idag cirka 280 medlemmar spridda över hela landet och med stor åldersspridning. Klubben har på olika sätt stött projektet och kommer att göra så även framledes. Klubben har stor del i beslutet att rädda ubåten från skrotning.

Några av medlemmarna har under sin aktiva tid i flottan varit med från byggstart till utrangering av

Ubåten Hajen lyfts undan för det nya bygget. Foto: Erling Klintefors

Hajen vid sin tillfälliga uppställningsplats vid Stumholmens flyghangarer. Foto: Olle Melin

Neptun och har således stora kunskaper och mycken erfarenhet från ubåten. Detta kommer väl till pass, när hallen är färdig och klubbens medlemmar kommer då att kunna bistå med guidningar m.m.

Ordförande i Ubåtsklubben Hajen är Leif Carlsson.

Karlskronaföretagare blir stordonator

Entreprenören och näringslivsprofilen Mikael Blomqvist i Karlskrona har beslutat att stötta Marinmuseums planerade ubåtshall med 2,5 miljoner kronor via sitt företag Michano AB.

– Ubåtshallen är ett mycket angeläget projekt för Blekinge och Sydsvetige. Med vår insats vill jag skapa förutsättningar för att Marinmuseum ska kunna göra något alldeles extra, när det gäller upplevelserna kring ubåten, säger Mikael Blomqvist.

Mikael Blomqvist hoppas också att fler vill stödja projektet - något som glädjer Statens maritima museers överintendent Robert Olsson, som menar, att detta är ett mycket spännande samarbete mellan ett nationellt museum och en framgångsrik entreprenör.

– Vi är väldigt tacksamma för Mi-

kael Blomqvists bidrag, som betyder mycket. Vi ser såklart gärna fler samarbeten av det här slaget för att kunna utveckla ubåtshallen till sin fulla potential, säger Robert Olsson.

Mikael Blomqvist har gjort sig känd i Karlskrona som en stor donator. Sjöräddningskryssaren på Haslö, som bär Mikael's firmanamn och Nils Holgerssonstatyetten vid Amiralitetskyrkan är två exempel på Mikael's generositet. Mikael är också sedan några år ägare av Kungshallsmagasinet på Stumholmen, välkänd byggnad för de flesta flottister. Här ser vi karlskroniter fram emot något spännande inom kultursektorn.

Olle Melin

Den tilltänkta ubåtshallen. Bild från Marinmuseum

Försvarsmaktens personalförsörjning

Personalförsörjningen i ett historiskt perspektiv

Vid 1544 års riksdag skapades en svensk stående här för första gången. Systemet kallades Mantalsprincipen och var sjätte man skulle kunna utskrivas. I praktiken blev det så, att en kunglig myndighet helt enkelt tog ut erforderligt antal rekryter.

I mitten av 1600-talet övergick man till något som kallades Gårdetalsprincipen. Ett antal gårdar bildade en rote, som skulle ansvara för uttaget av en soldat. Man kunde köpa sig fri, vilket innebar att det i första hand var drängar och lösdrivare, som kom att gå i krig. Detta system har också kallats det äldre indelningsverket.

Skånska kriget 1675-1679 visade för Karl XI, att det dåvarande systemet att få fram nya rekryter var bristfälligt. Lösningen blev att förstärka det äldre indelningsverket. Åren 1680-1682 genomdrevs det nya systemet det yngre indelningsverket och det kom att råda fram till 1901 års härordning. För varje landskap gällde det att sätta upp ett regemente om 1200 man.

För flottans del rekryterades båtsmän på samma sätt som infanteriets soldater, men här var det kustsocknar, som hade att hålla båtsmän. Det fanns även s.k. stadsbåtsmän. Under andra hälften av 1800-talet började en avveckling av institutionen bl.a. genom vakantsättning av vissa båtsmansnummer.

Sveriges sista båtsman var Sven August Olsson Walbom född 1876. Han antogs 1895 för Vallby i Ramdala utanför Karlskrona med nr 263 i 1.båtsmanskompaniet.

Han gjorde sin sista tjänstgöring 1932 och dog 1956.

På 1810-talet infördes en beväringinstitution, som var en föregångare till den allmänna värnplikten. För flottans del fanns enheter, som utbildade beväringar, t.ex. Sjöartillerikåren, Sjöartilleriregementet och Marinregementet. I slutet av 1800-talet infördes den s.k. Sjömanskåren, värvat manskap, som tillsammans med båtsmännen svarade för manskapsrekryteringen till flottan. (Beväringbegreppet försvann officiellt först 1941, men benämningen har använts fram till vår tid som beteckning av värnpliktiga, ibland dock i lite nedsättande betydelse.)

När den allmänna värnplikten genomfördes med start den 1 januari 1902, upphörde alla de gamla systemen, även om det några decennier in på 1900-talet fanns tjänstgörande båtsmän, dock inte ombord.

När det gamla invasionsförsvaret var som störst, in kallades årligen cirka 50 000 män (och frivilliga kvinnor). Av dessa försvann drygt 10 000 på vägen (mellan mönstring och grundutbildning) de flesta p.g.a. sjukdom. Cirka 5000 gick till s.k. civiltjänst.

Detta innebar, att Sverige kunde sätta upp en krigsorganisation på cirka 465 000 man, en personalreserv på cirka 400 000 man samt en utbildningsreserv om cirka 72 000 man (värnpliktiga som ej gjort grundutbildning). Till detta kom en civil krigsorganisation på mellan 200 000 och 300 000.

Från bondehär till allmän värnplikt

Mantalsprincipen

Det första steget mot att redan under fredstid skapa en stående infanterisk svensk här togs under 1544 års riksdag "I högsta nöd" skulle var man, i annat fall var sjätte man kunna utskrivas. Ursprungligen gick de till så att vid krig kunglig myndighet helt enkelt uttog det erforderliga antalet rekryter ute i bygderna.

Gårdetalsprincipen

Ett växande antal gårdar som bildade en rote skulle lämna en inlett. Ansvaret för att ta fram den som skulle utskrivas låg helt på bönderna själva. Det förekom att man i vissa fall köpte sig fri. Detta gjorde att i första hand drängar och lösdrivare kom att gå i krig.

Indelningsverket

Gårdarna inom varje socken samlades till rote. Varje rote anställde en soldat, upplätt ett torp som bostad för honom och hans familj samt jord att bruka för försörjningen. Under den tid soldaten var kallad till övning eller fullgjorde krigstjänst svarade roten för soldatfamiljens försörjning.

Personalförsörjning modell 1901

1901 års allmänna värnpliktslag ersätter delvis det indelningsverket. Värnplikten omfattar alla mellan 21 och 40 år. Ca 400 000 man ligger i beredskap under 1940. Huruvida man ska skapas med tanke på ett eventuellt genläskrig. Sveriges val till alliansfrihet efter kriget kräver ett relativt starkt försvar. Övningstiden minskar till cirka ett år.

Sedan 2010 är värnplikten vilande, d.v.s. ingen inkallas till pliktjänstgöring. Det är nu, det nya personalförsörjningssystemet ska börja fungera.

Det nya personalförsörjningssystemet

Några grundpelare i det nya systemet är

- Pliktlagstiftningen finns kvar, men tillämpas dock först efter regeringsbeslut
- All rekrytering sker på frivillig grund
- Alla har arbetsskyldighet i samtliga uppgifter
- Tvåbefälssystem
- Det kommer att finnas stående förband och kontraktsförband
- Utlandsstyrkan avvecklas

Det finns enligt riksdag och regering ett antal skäl till, varför vi behöver ett nytt personalförsörjningssystem. Det hela är kopplat till övergången från ett invasionsförsvaret till ett insatsförsvaret.

Ett av skälen är artikel 42.7 i Lissabonfördraget. Sverige gjorde en solidaritetsförklaring antagen av riksdagen den 16 juni 2009, som löd:

Sverige kommer inte att förhålla sig passivt, om en katastrof eller annat angrepp skulle drabba ett annat medlemsland eller nordiskt land. Vi förväntar oss, att dessa länder agerar på samma sätt, om Sverige drabbas. Sverige bör ha förmågan att kunna ge och ta emot militärt stöd.

Globaliseringen gör, att vi har svenska intressen över hela världen såsom

- behovet av energi och råvaror
- ekonomisk säkerhet
- stöd till demokratisk utveckling
- folkrätten
- klimatfrågan
- mänskliga rättigheter m.m.

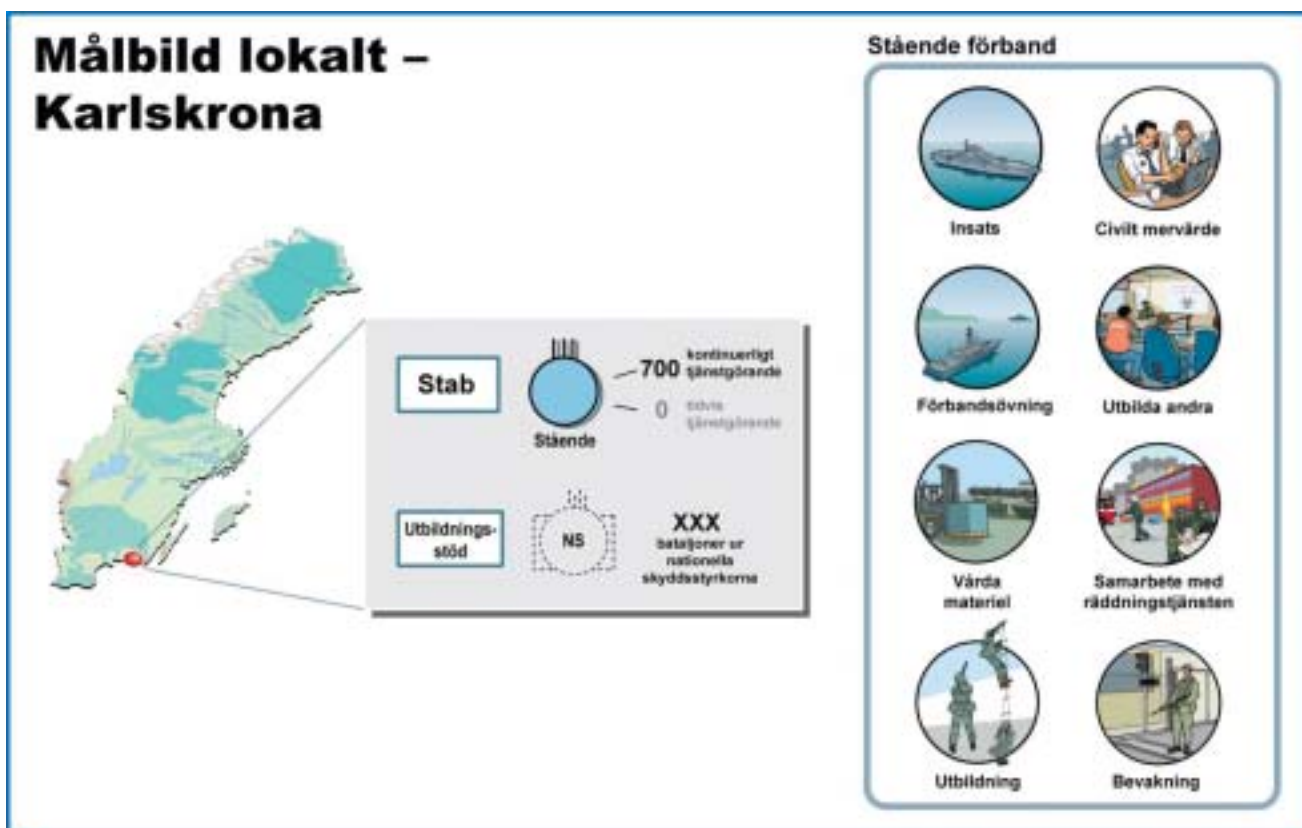
Det nya personalförsörjningssystemet innebär, att vi ska kunna försvara landets intressen över hela världen, att vi ska kunna möta ökade kvalitetskrav på förbanden, vi ska ha hög beredskap och korta insatstider och att det ska vara kostnadseffektivt.

Detta innebär bl.a. andra anställnings- och kontraktsformer.

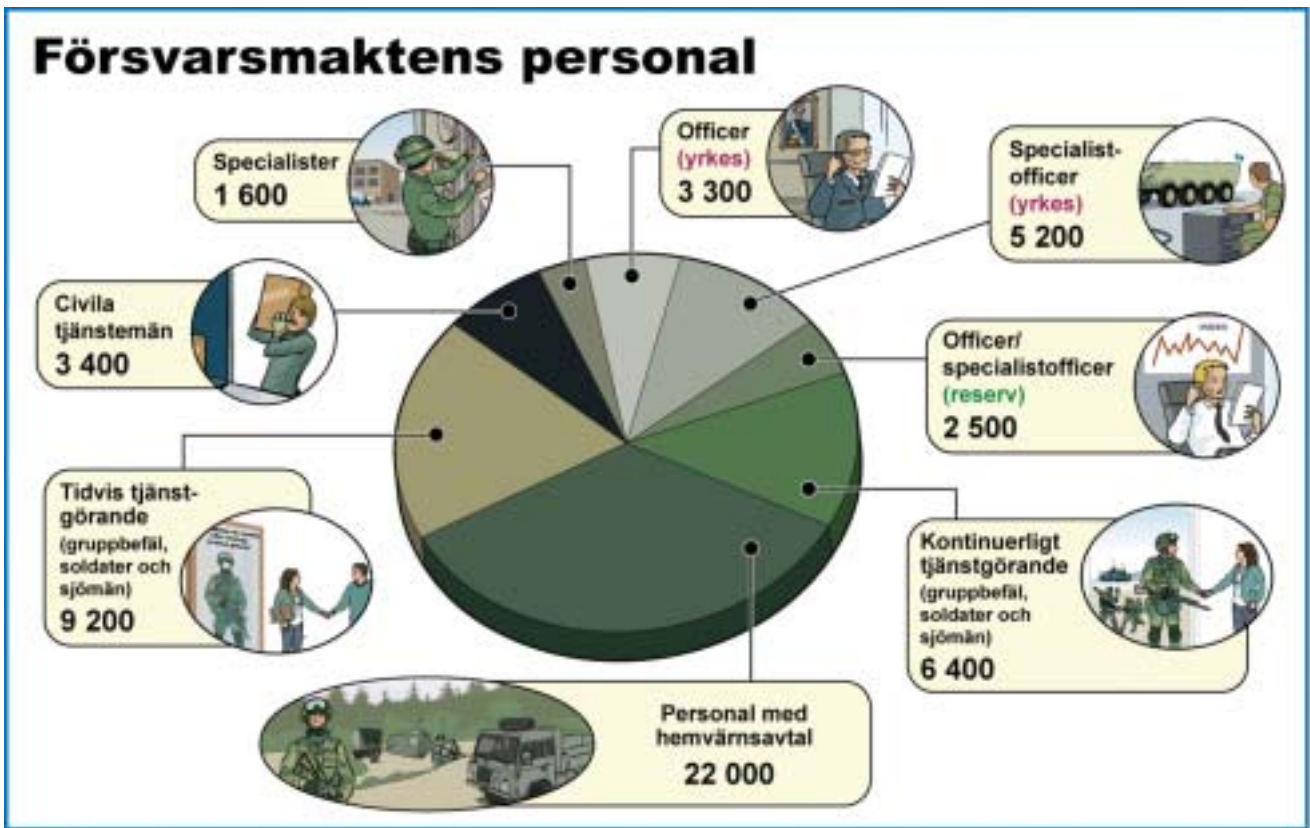
Systemet innebär en frivillig grundutbildning (GMU) om 3 månader, där cirka 4000 frivilliga utbildas årligen. Det ska finnas cirka 28 000 tillgängliga för internationella och nationella insatser antingen i stående eller kontraktsanställda förband. Ytterligare 22 000 ska finnas tillgängliga i de s.k. nationella skyddsstyrkorna (hemvärnet m.m.).

Beträffande förbanden skiljer man sig åt mellan de olika försvarsgrenarna. Flottan kommer endast att ha stående förband med kontinuerligt tjänstgörande personal, flygvapnet i huvudsak stående förband med inslag av kontraktsförband, medan armén och amfibiekåren kommer att ha kontraktsförband med tidvis tjänstgörande personal. För flottan i Karlskrona kan bilden se ut, som bilden nedan visar.

Målbilden för Försvarsmaktens personal för perioden 2014 – 2019 framgår av bild på nästa sida.

Försvarmaktens personal

Yrkesofficerare – militära tjänstemän, fänrik eller högre.
 Specialistofficerare – militära tjänstemän, 1.sergeant t.o.m. regements- och flottiljförvaltare.
 Reservofficer – i princip samma som ovan men med endast periodvisa tjänstgöring.
 Specialister – kontinuerligt eller tidvis tjänstgörande civila, som vid tjänstgöring får en militär grad och som

har särskilda befattningar i insatsorganisationen (t.ex. läkare).
 Civila – tjänstemän anställda i Försvarmakten från förrådspersonal till generaldirektör.
 Kontinuerligt tjänstgörande gruppbefäl, soldater och sjömän med längre tidsbegränsade anställningar (max 8 år)
 Tidvis tjänstgörande gruppbefäl, soldater och sjömän

Försvarmaktens "erbjudande"

	Frivillig f.d. värnpliktig samt frivillig "lång GMU"	Frivillig GMU och KMU (3 + 2 mån)	Tidsbegränsad anställning under utbildning (max 12 mån)	Anställd under tjänstgöring hemma	Vid insats (enligt nuvarande avtal)
Ersättning	4 500 kr/mån + fullföljandepremie 10 600 kr	4 500 kr/mån	16 000 kr/mån	17 200 kr/mån	1,3 x månadslön plus traktamente och missionstillägg
Fria hemresor	Ja	Under GMU: 5 resor Under KMU: 3 resor	Nej	Nej	Ja
Fri mat	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej (traktamente)
Fritt logi	Ja	Ja	Nej FM erbjuder dock enkelt boende (1 000 kr/mån)	Nej FM erbjuder dock enkelt boende (2 000 kr/mån)	Nej (traktamente)
Skattebefriad	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej
Fri sjuk- och tandvård	Ja	Sjukvård och akut tandvård	Nej	Nej	Sjukvård och akut tandvård

med skyldighet att tjänstgöra vid övningar och insatser.

Som längst ska man kunna vara anställd som gruppbefäl, soldat eller sjöman i åtta år. Därefter har Försvarsmakten förbundit sig att genom olika åtgärder underlätta övergången till civil verksamhet. Systemet har också inneburit vissa avsteg från Lagen om anställningsskydd (LAS). Det står alla gruppbefäl, soldater och sjömän fritt att lämna anställningen (och även GMU) när som helst.

De förmåner, som Försvarsmakten erbjuder, framgår av bild på föregående sida. Obs att lönerna gällde 2010 och att lönerna fastställs i kollektivavtal.

Läget beträffande personalförsörjningen var i Karlskrona garnison i mitten av februari 2012 följande

- Civila 423
- Officerare (officer och specialistofficer) 757
- GSS (Gruppbefäl, soldater och sjömän) 355
- Nationella skyddsstyrkorna (2 hemvärnsbataljoner) 834

Personalförsörjningen i centrum

Den 13 februari genomfördes ett stort seminarium i Sparresalen i Karlskrona om Försvarsmaktens nya personalförsörjningssystem. Såväl Försvarsminister, Sten Tolgfors, som överbefälhavaren Sverker Göransson deltog och i övrigt fanns ett stort antal representanter från förbanden och inte minst näringslivet. Region Blekinge stod för värdskapet.

Vi fick möjlighet till en mycket kort intervju med Sverker Göransson och jag passade på att ställa tre frågor.

Först, tror ÖB, att det nya systemet kommer att fungera, som det är tänkt?

Svaret var odelat positivt, men att det finns problemområden. Egentligen är det för tidigt att dra några definitiva slutsatser. Det handlar mycket om att kommunicera det nya systemet, så att det blir ett etablerat system.

Fråga två handlade om "flaskhalsar". Där erkände

ÖB, att det finns yrkeskategorier, som är svårrekryterade och där det krävs särskilda åtgärder. Han nämnde som exempel tekniker och sjukvårdspersonal. För den sista kategorin kan kanske avtal med olika landsting vara lösningen. Även kockar kan vara en bristgrupp.

ÖB,
Sverker Göransson

Det är utan tvekan en radikal förändring, som det nya personalförsörjningssystemet innebär. Det kommer inte att vara färdigt i år, utan behöver säkert ett antal år att svänga in. Siffrorna ovan siktar mot 2014.

Jämfört med idag kommer antalet officerare att minska och antalet specialistofficerare att öka. Detta är bl.a. en följd av, att i dag finns många officerare i befattningar för specialistofficer. Kommande beslut i försvarsfrågan kommer också att påverka storleken av vårt försvar.

Försvarsmakten har redan nu aviserat, att antalet utbildningsförband är för många med hänsyn till det utbildningsbehov, som finns. Men detta är ju, som alla vet, en mycket känslig politisk fråga med traditioner och regionalpolitik som kännemärken.

Olle Melin

Den tredje och sista frågan var, hur näringslivet ser på det nya systemet och där konstaterade ÖB, att förstael- sen var större hos stora arbetsgivare än hos små. Detta är förstaeligt. Ett företag med fem anställda dräneras på 20 %, om en anställd blir kontrakterad.

Jag fick också ett kort samtal med Richard Lidén, reservofficer, som representerade näringslivet och han såg mycket positivt på systemet och dess möjligheter.

Jag fick också ett kort samtal med två kontraktsan-

ställda soldater från P 7, Erik Svensson och Martin Liljeberg. De hade ett långtidskontrakt, d.v.s. 8 år och hade varit anställda sedan mars 2011. Det innebär, att om de fullföljer kontraktet, kommer

Martin Liljeberg till vänster och Erik Svensson

de att sluta i mars 2019. Men de har, som de sa, möjlighet att bryta när som helst. De poängterade särskilt den fina utbildning de fått som värnpliktiga 2009-2010 och den de kommer att erbjudas under kontraktstiden. De hade dock inte några planer för en framtid utanför Försvarsmakten.

På tal om bristen på kockar, i flottan gäller förmodligen att en dålig fartygschef kan man stå ut med, en dålig fartygscock är en katastrof!

Olle Melin

Ny CD med Marinens Musikkår

Lagom till jul 2011 kom Marinens Musikkår i Karlskrona ut med en ny CD med ett varierande musikutbud. Skivan fick samma namn som en CD, som kom för några år sedan – *An evening with the Royal Swedish Navy Band* – med tillägget *Vol 2*.

Skivan innehåller marscher, operastycken och en del annat. Tre klassiska marschkompositörer finns representerade – en svensk, Per Grundström, en tysk, Carl Teike och en brittisk, Kenneth J. Alford. Dessutom finns marscher i två av de sviter, som finns på skivan samt en marsch, *Huldigungermarsch* tillägnad den bayerske kungen Ludwig II, ur Richard Wagners mer ovanliga produktion.

Det finns inte så mycket musik skriven direkt för blåsorkester. En, som tidigt gjorde detta, var engelsmannen Gustav Holst, svenskättling, som åren 1909 respektive 1911 kom ut med två sviter i Eb respektive F. Båda tillhör blåsmusikens klassiker. På denna CD finns sviten i Eb representerad.

En annan svit på skivan är Dimitrij Sjostakovitj Jazzsvit, som är representerad med fem stycken. Namnet vilseleder verkligen. Kompositören lär ha fått Stalins uppgift att popularisera den ryska musiken och vad han gjorde var, att komplettera symfoniorkestern med saxofon, dragspel och gitarr. Jazzigt låter det inte, men en härlig musik är det.

Hela skivan speglar kvalitet. Att Marinens Musikkår i Karlskrona är en av Försvarsmaktens spjutspetsar framgår med största tydlighet. Ljudupptagningen är ytterst professionell och dirigenten vid inspelningen, Petter Sundkvist, får musikerna att göra sitt yttersta.

Petter Sundkvist är en av Sveriges mest efterfrågade dirigenter och har dirigerat alla de stora svenska symfoniorkestrarna samt en rad ledande orkestrar i Skandinavien, Tyskland, Ryssland, Island, Italien, Slovakien, Holland och Storbritannien.

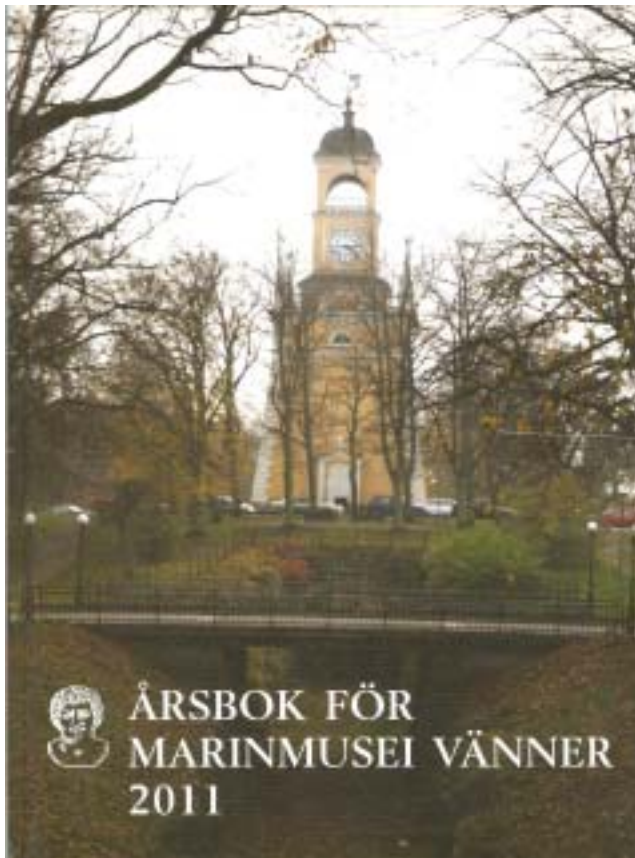
Marinens Musikkår i Karlskrona har anor från de amiralitetsmusikanter, som kom med Flottan till Karlskrona i samband med stadens grundande 1680. Sedan dess finns en obruten tradition av blåsmusik och i dag är kåren en av tre musikkårer inom Försvarsmakten med ett verksamhetsområde, som omfattar hela landet och många utländska gästspel. Totalt omfattar kåren 30 musiker.

Skivan är utgiven på SERPENT förlag med beteckningen SERPENT – SERCD 31

Ett *Stort Grattis* till en suverän produktion!

Du kan köpa skivan direkt från Marinens musikkår, som Du når på telefon 0455/85000, begär Marinens Musikkår.

Olle Melin

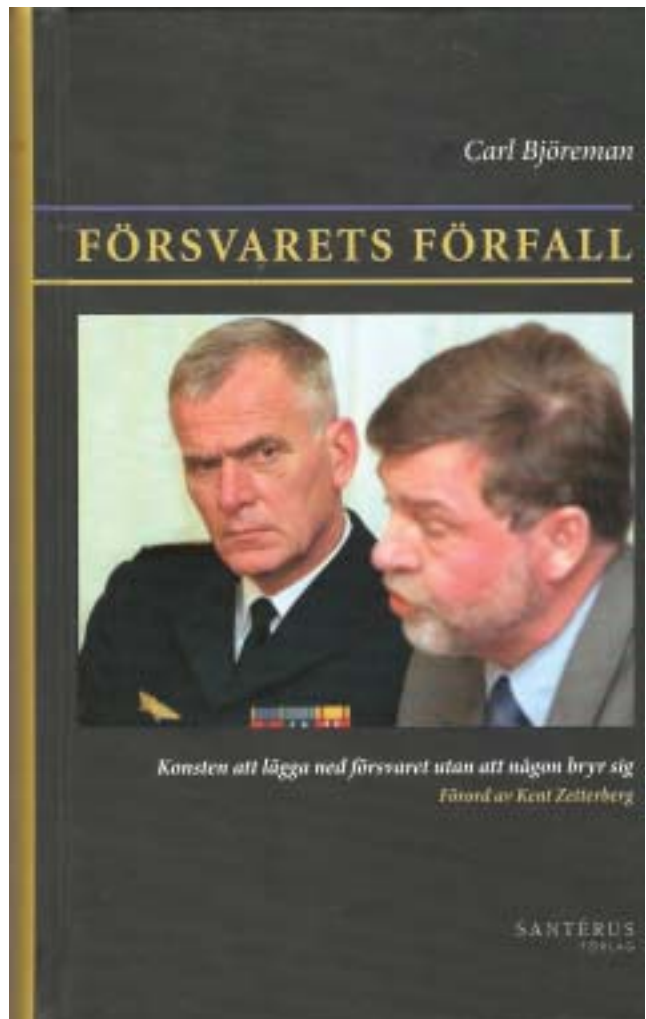

Årsbok Marinmusei Vänner

Lagom till jul kom Årsbok för Marinmusei Vänner för år 2011. Årets bok innehåller 8 uppsatser i de mest skilda ämnen. Nils Abrahamson gör en jämförelse mellan det karlskronitiska björkholmålet med kalmardialekten. Peter Rosengren, intendent vid Marinmuseum, gör i en artikel jämförelser mellan garnisonsstäderna Kristianstad och Karlskrona från grundandet fram till våra dagar. Rolf Ahlin, välkänd skribent i vår tidning, tar upp ett avsnitt ur Sveriges historia, som få känner till, sjörövarna på Madagaskar, som var på väg att få en fristad i vårt land. De kungliga i Sverige hade stor makt förr. Detta visar Cay Holmberg i sin artikel "Att hämta en prinsessa", där dåvarande prins Oscar, sedermera Oscar II, beordrade rustning av dåtidens största skepp, *Stockholm*, för att hämta hans blivande gemål i Tyskland. Stellan Bojerud skriver om den tyska flottans svenska rötter och under-teknad berättar om järnvägstunneln med sidoutrymmen under Karlskronas centrum. Emil T Boijertz var en skeppsgosse från Nätraby, om vars öden en senare anförvant, Claes-Håkan Jacobson, berättar. Slutligen berättas om kryssaren *Gotlands* långresa 1952 med besök på svenskön St Barthélemy. Per Tingbrand, Sveriges förmodligen störste kännare av ön och dess historia, står för denna artikel.

En intressant läsning utlovas.

Är Du intresserad av boken, kontakta undertecknad. Priset är 100 kr + moms(6 %) samt frakt.
ISBN 978-91-979955-0-4.

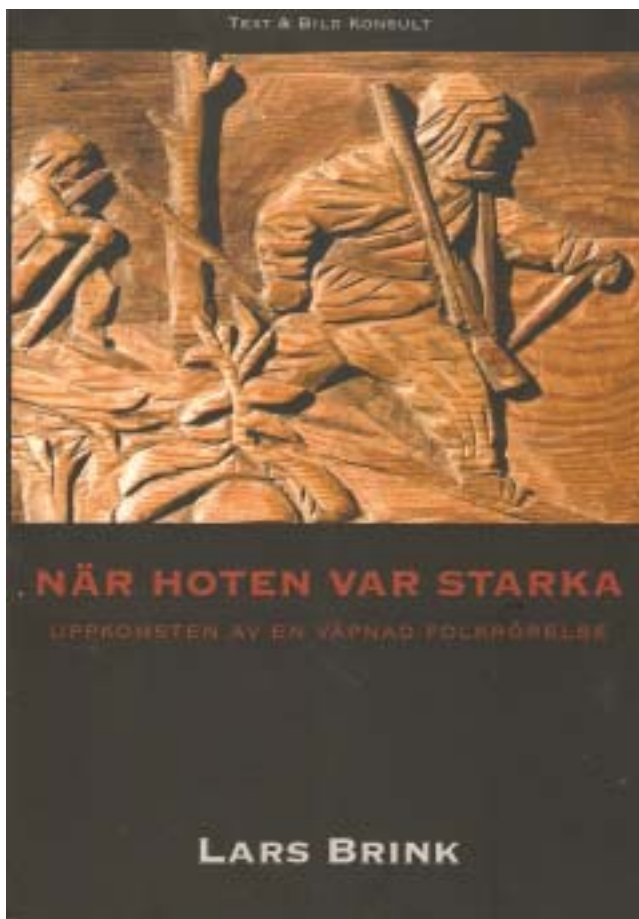
Försvarets förfall

Carl Björemann, pensionerad general, med bl.a. chefskap vid Södra militärområdet står bakom boken med titeln "Försvarets förfall" med undertiteln "Konsten att lägga ned försvaret utan att någon bryr sig".

Sverige hade en gång ett invasionsförsvar, som kunde mobilisera cirka 700 000 män och kvinnor i vapen. Idag har vi ett insatsförsvar, som i storlek omfattar mindre än 10 % av det gamla invasionsförsvaret. Sverige har förlotrat sitt folkförsvar och har övergått till en liten expeditionskår, ett yrkesförsvar. Hur denna märkliga förändring gått till, handlar denna boken om.

Carl Björemann var på sin tid en ytterst stridbar herre, vilket åtskilliga gånger kommit fram i tal och text. Den här boken utgör inget undantag. Det utgör en mycket intressant läsning och en vidräkning av det svenska försvaret. Författarens stridbarhet har inte avtagit med åren.
Förlag: Santérus förlag. ISBN 978-91-7359-048-8

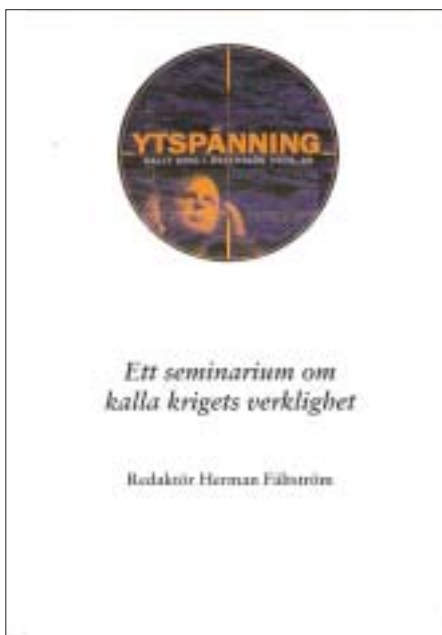

Närhoten var starka

Det här är en lite annorlunda bok, men nog så intressant. Lars Brink, etnolog och humanist, beskriver på ett lite annorlunda sätt bl.a. Hemvärnets bildande i skuggan av andra världskriget, hemvärnschefen Gustaf Petri och hemvärnsinstruktören Raoul Wallenberg samt gör sammanfattningar och slutsatser ställda i ett nutida perspektiv.

Boken utgör en intressant etnologisk avhandling.

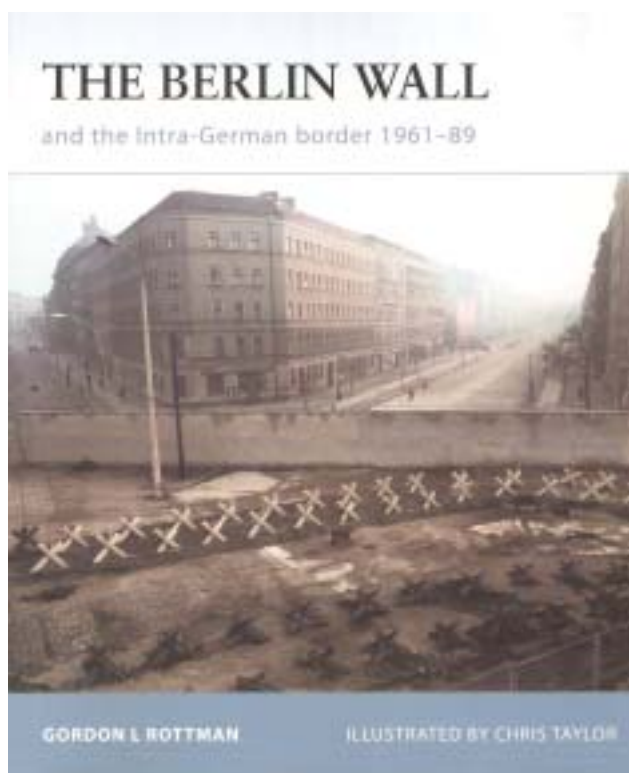
Förlag: Text & Bild Konsult. ISBN 978-91-972188-8-7

Ytspänning

Forskningsprogrammet "Försvaret och det kalla kriget" har hittills kommit ut med ett trettiotal skrifter. Den senaste i serien, "Ytspänning", kom ut hösten 2011. Boken omfattar fyra uppsatser skrivna av Tomas Ries, forskare vid Försvarets högskola, Valdimir Egorov, rysk (sovjetisk amiral, Tim Sloth Jörgensen, dansk amiral och kommendör Emil Svensson. Till detta kommer efterföljande diskussioner. I den här boken framkommer flera nya aspekter på den period, som vi kallar det kalla kriget. Intressant läsning utlovas.

Förlag: Printfabriken, Karlskrona. ISBN 978-91-977973-5-1

The Berlin Wall

Jag har alltid varit fascinerad av Berlinmuren. Jag har fått en amerikansk bok i min hand "The Berlin Wall", från 2008, som på ett kortfattat sätt beskriver muren från 1961 till fallet 1989. Det är en kortfattad historia med mycket bilder, som ändå bjuder på många fakta. Jag fick också vid läsandet en nyttig träning i att läsa på engelska. En mycket trevlig och illustrativ bok.

Förlag: Osprey Publishing, ISBN 978-1-84603-139-9

VÅRUTFÄRD den 15 maj 2012

Vårens utflykt går till Kristianstad med besök på Kristianstads museum Intagande av lunch.
Därefter besök på Kristianstads Artillerimuseum.

Avresa med buss från Örlogshamnens parkering kl **0800**. Därefter via Angöringen, E 22 mot Kristianstad.

Fika när vi kommer fram till Kristianstads museer .

Ca kl. 1100 Guidad rundvandring på museets utställning C400. Kristianstads historia.

Ca kl. 1300 Lunch på Skepparslövs golfklubb.

Ca kl. 1400 Besök vid Kristianstads Artillerimuseum.

Ca kl 1700 Åter i Karlskrona

I priset ingår inträde till museer, guider, bussresa, samt lunch.

Pris 150 kronor för medlem och 200 för icke medlem,
och anmälan om deltagande skall vara föreningen tillhanda

senast den 7 maj till Yvonne Wirbrand tel. **0455-86622** eller med e-post till yvonne.wirbrand@mil.se alternativt
till Lars Iger tel. **0455-80587** eller
med e-post iger.lars@gmail.com

Foto Dag Åshage

Korsord 2012:1

Gustav Karlsson har konstruerat korsordet

Lösningen sänds senast 1 juni 2012 till

Gustav Karlsson

Syrenvägen 4

370 30 RÖDEBY

Pris till den först öppnade rätta lösningen

Vinnare korsord 2011:3:

Bo-Gunnar Nilsson, Malmö

Barbro Bruno, Svängsta

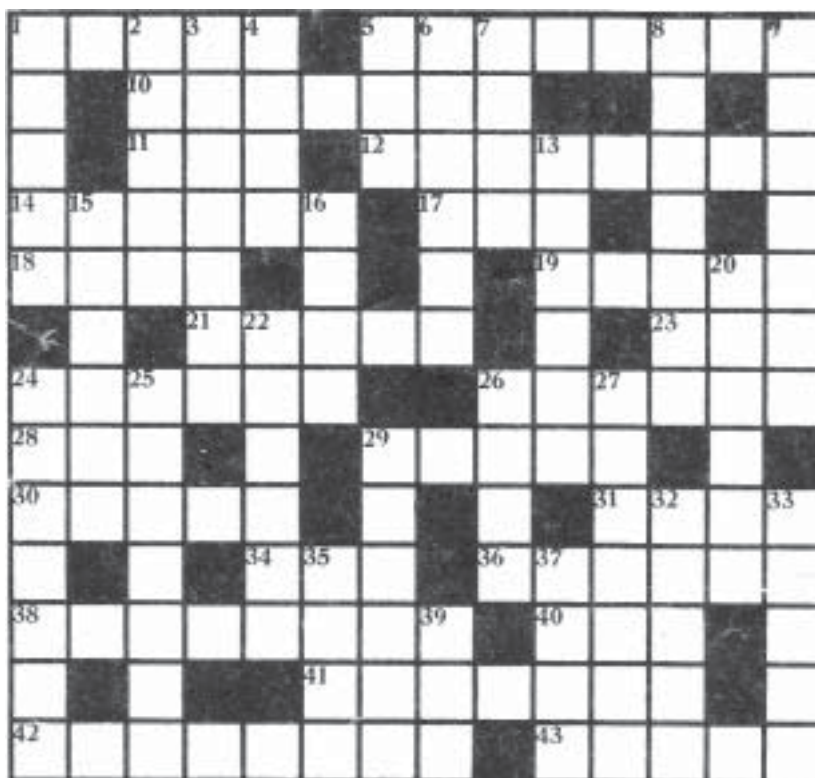
Arne Lundström, Stockholm

Vågräta ord

1. Djur i djungel
5. Klumpig
10. Vindvåning
11. Fisk
12. Område
14. Arbetar i grå möda
17. Gårdfarihandlares utbud
18. Sommarflicka
19. Hon var lättklädd
21. Utan
23. Åkte häst utan vagn
24. Doftande blomma
26. Vred kring
28. Damnamn
29. Sparkar någon bak
30. Förstånd och vett
31. Kärleksgud
34. Man
36. Ta bort
38. Lyfter mobilsnack
40. Ett tusen fyra
41. Gudalära
42. Olle boxare
43. Augustiböna

Lodräta ord

1. Gjutet metallstycke
2. Land med mjölk och honung
3. Överdriven ändlöshet
4. Åtdragande verktyg
5. Högstämd dikt
6. Sport
7. Damnamn
8. Exotiskt djur
9. Gjorde Jolly Bob
13. Åkplan
15. Bibelnämnd stad
16. Åka kamel
20. Hopfogade länkar q. s.
22. Så gick Peer Gynt
24. Något sällsynt
25. Plåtfåglar från Skandien
26. Diger
27. Utan ordning
29. Ord fogade samman
32. Enskilt område
33. Slätvävt fintyg
35. Den ids inte klia sig
37. Kan löpas i raseri
39. Försåg sig

Födelsedagar m.m.

Vi gratulerar

90 år

Ingemar Tegebjer	Katrineholm	22/4
Lennart Sölvinger	Helsingborg	25/5
Olle Holtne	Alvesta	27/5
Bo Göransson	Sölvesborg	18/6

85 år

Stig G A Nilsson	Karlskrona	30/5
Nils-Olof Andréasson	Karlskrona	14/7
Lennart Nilsson	Lyckeby	23/7

80 år

Bernt Wahlström	Karlskrona	7/5
Sigvard Bengtsson	Larum	29/6
Rune Paul Lindahl	Karlskrona	1/8
Arne Stödberg	Kalmar	4/8
Karl Josef Karlsson	Nissafors	4/9
Bo Nilsson	Rödeby	12/9

75 år

Gunvor Ronnefalk	Nättraby	21/4
Tore Andersson	Olofström	29/4
Birgit Freij	Karlskrona	17/5
Anders Berlin	Fårösund	5/6
Birgit Nilsson	Rödeby	5/9
Kjell Karlberg	Staffanstorp	12/9

70 år

Elsa Säfström	Karlskrona	14/5
Bengt-Göran Lexhagen	Karlskrona	5/6
Lars-Olof Boström	Nättraby	1/7
Willy Hedlund	Ängelholm	11/8

65 år

Tom Bergström	Karlskrona	2/6
---------------	------------	-----

Glenn Linder	Stockholm	23/6
Anita Hellström	Listerby	6/7
Christine Andersson	Lyckeby	17/7
Gunnar Abrahamsson	Lidingö	11/8
Gun Bengtson	Lyckeby	12/9

60 år

Lars-Åke Svärd	Arbrå	17/5
Peter Bohlin	Nättraby	2/9

55 år

Sven Eneroth	Lund	3/5
Lars Ågren	Karlskrona	5/5
Peter Jangbro	Malmö	25/5
Johan Losman	Göteborg	25/6
Arne Pettersson	Lyckeby	19/7
Ola Svensson	Karlskrona	17/8

50 år

Per Jenvald	Hasslö	10/5
-------------	--------	------

Avlidna kamrater

Tage Jannemark	Särö	14/8	2011
Nils Carlsson	Karlshamn	20/8	2011
Ingebritt Juhlin	Karlskrona	22/ 12	2011
Rune Håkansson	Lyckeby	3/1	2012
Bengt Allan Månsson	Junsele	9/1	2012
Stig Hurtig	Karlskrona	19/1	2012
Arne Pettersson	Karlskrona	7/2	2012
Benny Johnsson	Lyckeby	30/3	2012

Nya medlemmar

Mikael Hammarlind	Vallentuna
Peter Rydell	Länna

Fysisk träning på Gräsvik

